

TISK O ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA
17.-23. OKTOBER 2005

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Vseživljenjsko učenje

»Nihče se ne sme zadovoljiti s plazenjem po tleh, če v sebi čuti moč za letenje,« je misel Helen Keller, njena zgodba pa je zgodba o volji, moči, vztrajnosti in pogumu premagati včasih prav nemogoče ovire.

Do svojega dvajsetega leta je bila Helen Keller gluha, slepa in nema. Pri šestnajstih se je naučila Braillove pisave, naučila pa se je tudi dovolj dobro pisati in govoriti, da se je lahko vpisala na univerzo. Leta 1904 je diplomirala z odliko. Na srečo njen prvi učitelj ni poznal izraza *nezmožnost učenja*. Stoletje po uspešni diplomi Kellerjeve je sporočilo, ki ga je dala

svetu, še vedno zelo jasno: vsakdo je nadarjen na svoj način. Morda zaradi tega vedno znova in znova v številnih publikacijah, člankih in razpravah zasledimo trditev, da sta v življenju posameznikov vzgoja in izobraževanje vedno pomembnejša. Za to je več razlogov. Tradicionalna delitev življenja na ločena obdobja – otroštvo in mladost, ki sta posvečena šolskemu izobraževanju, obdobje zrelosti, ki pokriva poklicno udejstvovanje, obdobje upokojitve – ne ustreza več stvarnosti, še manj pa zahtevam prihodnosti. Danes nihče več ne sme pričakovati, da bo v mladosti zbral začetno znanje za celo življenje.

Vseživljenjsko izobraževanje postaja človekova pravica in dolžnost. Učiti se moramo, da bi si pridobili znanje, da bi ga znali uporabiti, da bi razvili svojo osebnost ter da bi znali živeti v skupnosti. To so štirje stebri izobraževanja – če manjka en sam, bo hiša majava. Ne gre samo za pridobivanje znanja, temveč za celostni razvoj posameznika.

Poletni meseci niso najbolj namenjeni izobraževanju. V tem letnem obdobju pa je pisarna št. 19 prav gotovo eden najbolj obiskanih prostorov v naši upravni zgradbi. V njej se v času, ko se znova odprejo vrata šol, univerz, ljudskih univerz in številnih ponudnikov različnih izobraževalnih programov, oglašajo naši stari in novi štipendisti, njihovi starši, dijaki in študenti, ki opravljajo obvezno prakso. Na vrata trkajo sodelavke in sodelavci, ki se bodo izobraževali ob delu, tisti, ki bi se radi vključili v katero od izobraževalnih oblik v podjetju ali zunaj njega. Tukaj so sodelavci, ki se pripravljajo na pripraviški ali strokovni izpit, tisti, ki iščejo informacije o e-izobraževanju...

So različnih let, obeh spolov, poklicev, z različno

stopnjo izobrazbe. Nekateri z izobraževanjem začnejo, drugi nadaljujejo, tretji zbirajo informacije o možnostih. Vsi imajo enak cilj: učenje in izobraževanje. Takšen pa je tudi cilj našega celotnega podjetja, ki je to jesen na poti k pridobitvi certifikata Učeče se podjetje.

Kaj je tisto, kar vedno več odraslih vodi v šolske klopi, med knjige? Je učenje boj za preživetje, sestop iz uhojenih poti, iskanje in odkrivanje novih in novih izzivov ali vztrajno zasledovanje postavljenega cilja? Odgovore na taka in podobna vprašanja lahko najdemo v številnih pripovedih znanih in manj

znanih osebnosti, naših prijateljev in znancev ali pa kar v lastni izkušnji. Morda boste z veseljem vzeli v roke zbirko devetindvajsetih življenjskih zgodb učečih se odraslih iz štirinajstih evropskih držav, ki je v okviru projekta »Mednarodni teden odraslih učencev« izšla maja letos. Učeči se odrasli s svojimi pričevanji najbolj prepričljivo zagovarjajo pomen in vlogo izobraževanja kot možnost za preobrazbo v življenju posameznika.

V zbirki boste našli zgodbe o ljudeh, ki so se bili pripravljeni učiti se od začetka – česarkoli, kadarkoli in kjerkoli. Objavljeni sta tudi slovenski zgodbi. Marino Kačič, psihoterapevt, trener joge in zdravilec, ki je pri triindvajsetih letih v nesreči oslepel in Dušica Kunaver, upokojena profesorica angleščine in ruščine, avtorica številnih knjig, v knjigi razkrivata svojo učno pot. Marino Kačič med drugim pravi: »Učenje je postalo gorivo za dušo, kakor je hrana za telo«, Dušica Kunaver pa: »Več ko delam, več sem sposobna narediti. Več ko se učim, več sem se sposobna naučiti.« Publikacija je zaenkrat na razpolago samo v angleškem jeziku. (Jezika ne obvladate najbolje! Nič hudega! Udeležite s tečajev, ki jih organizira podjetje, ljudska univerza, poglejte ponudbo številnih jezikovnih šol...)

Razmišljajte, da se boste vpisali v šolo, zamenjali poklic, naredili voziški izpit, se vpisali v tečaj za peko kruha, se priključili zgodovinskemu krožku pri univerzi za tretje življenjsko obdobje? Storite to!

Ko je moj petošolec poškilil na rojevanje tega prispevka, me je rahlo prestrašeno vprašal: »A to pomeni, da bom celo življenje hodil v šolo?« »Ne, sin, učil pa se boš celo življenje!«

Majda Lampret, Razvoj kadrov

Učenje za vse generacije

Kako opozoriti ljudi na izreden pomen učenja in izobraževanja v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik prevzema v svojem okolju?

Vprašanje, ki je dolgo motiviralo izobraževalce. In pred desetimi leti so tudi v Sloveniji, natančneje na Andragoškem centru, kot »rešitev« tega vprašanja iz tuje ne povzeli idejo o festivalu učenja, o tednu v letu, ko bi se ljudje intenzivneje in bolj sproščujoče učili in izobraževali ter idejo pripeljali k nam.

Izkazala se je za izvrstno ter se v 10 letih izvajanja zasedrila, razširjala, nadgrajevala. Teden vseživljenjskega učenja, ki vsako leto po ustaljeni praksi poteka tretji teden v oktobru, je postal z več kot tri tisoč izobraževalnimi, predstavitvenimi, informativno svetovalnimi, kulturnimi in družbenimi dogodki najvidnejša promocijska manifestacija o učenju v Sloveniji. Projekt je pod okrilje kot glavni pokrovitelj vzela Vlada RS, ki prek svojih ministrstev projekt tudi financira.

Glavni cilj, namen tedna vseživljenjskega učenja je razširjanje strategije vseživljenjskega učenja, opozarjanje javnosti na pomen učenja in izobraževanja ter preseganje stereotipnega pojmovanja učenja kot časovno in vsebinsko zoženega procesa. Pomaga ljudem, da pridobijo informacije in znanje, ki so nujno potrebni, če želijo preživeti in kvalitetno rasti v današnjem hitro razvijajočem se svetu.

Če želi nekdo to vizijo uresničiti, ga morajo spremljati veselje, zanimanje, radovednost, ustvarjalnost, občutek enakopravnosti ter spoštovanja. V »tednu učenja« je organizatorjem uspelo prav to. Uspeli so zabrisati mejo med učiteljem in učencem, uspelo jim je ozvestiti in privabiti ljudi k sodelovanju. Na prizorišča so privabili predstavnike celotnega prebivalstva. Ljudje so videli, da ni potrebno zgolj in le formalno, suhoparno učenje v šolskih klopih in predavalnicah, da bi se naučili

nekaj novega. Učenje so spoznali kot nekaj zabavnega, koristnega in zanimivega in videli, da se vsakdo lahko uči v vsakem trenutku svojega življenja, na vsakem mestu, ob vsaki priložnosti. Šolske učilnice so zamenjali prijazni prostori knjižnic, športnih društev, centrov, podjetij... Organizatorji namreč organizirajo različne vrste in oblike izobraževanja na različnih mestih.

Tako potekajo v tednu vseživljenjskega učenja delavnice, predavanja, razstave, dnevi odprtih vrat, demonstracije, svetovanja, preizkusi znanj in spretnosti, seminarji, bralni krožki, in sicer povsod, kjer so prireditelji pripravljeni privabiti ljudi, jih poučevati in ozaveščati. Tako se do zadnjega kotička napolnijo knjižnice, muzeji, Univerze za tretje življenjsko obdobje, Samostojna središča za učenje, Ljudske univerze, podjetja, osnovne in srednje šole v popoldanskem času, univerze, borze znanja, kulturni centri, svetovalnice, prostovoljne organizacije, društva in še bi lahko naštevali. Vsaka ustanova ali združenje, ki se zaveda pomena učenja, skuša z najrazličnejšimi prireditvami privabiti k sodelovanju zainteresirane.

Zanimivo je, da se prireditev in dejavnosti v sklopu tedna vseživljenjskega učenja udeležuje najširša javnost, predstavniki vseh generacij, slojev in izobrazbe. Stari in mladi, direktorji in rudarji, tajnice in ekonomisti, učenci, dijaki in študentje, trgovci in trgovke, vsi lahko vsaj v tem času izkoristijo možnost, da se brezplačno udeležijo neke vrste izobraževanja, ki jim je zanimiva, priljubljena. Za vsakogar se nekaj najde. Informacije o krajevnih in državnih dejavnostih, ki potekajo 3. teden v oktobru lahko najdejo zainteresirani v vseh sredstvih javnega obveščanja: časopisih, na

radiu ali televiziji, v brošurah, ki jih dobijo po pošti, na spletnih straneh Andragoškega centra. Plakati, ki ljudi obveščajo o tednu učenja, so razobešeni povsod okrog nas in zazdi se, da v tem tednu resnično vsi živijo za učenje. Gradijo se mostovi med generacijami, sloji, kulturami in prepričanji. Ljudje se povezujejo, izmenjujejo mnenja, nadgrajujejo svoje znanje in vedenje ali pa si mogoče dajo celo priložnost, da se naučijo nekaj, kar jih je zanimalo že dolgo, pa tega niso uspeli izvesti.

Najpomembnejši cilj tedna vseživljenjskega učenja pa je dolgoročen. Prepričati ljudi, kako pomembno je učenje, izobraževanje, jim odpreti oči, da je možnost učenja vedno in povsod. Na vsakem od nas pa je, ali bomo možnost zagledali, spoznali in jo izkoristili. Pa ne le med **17. in 23. oktobrom** letos, ampak danes, jutri, čez mesec ali leto dni in celo, ko bomo že v pokoju. Le tako bo izpolnjen slogan tedna vseživljenjskega učenja po svetu: razvoj »učee se družbe«. Družbe, katere ljudje se učijo vsak dan, zase, za svojo srečo in razvoj lastnega jaza, za samozavest in pripadnost družini, organizaciji, podjetju in državi.

Če smo uspeli tudi v vas vzbuditi kanček zanimanja in radovednosti, vas prepričati, vam navajamo nekaj predlogov, kje in kdaj se lahko udeležite kakšnega izmed izobraževanj. Mogoče se ga udeležite skupaj s partnerjem, otroki, prijatelji, sodelavci... in najdete tako eno priložnost več za skupno druženje in hkrati dodatno učenje: Univerza za III. življenjsko obdobje, Zavod RS za zaposlovanje, Ljudska univerza Velenje, Muzej Velenje, Društvo tabornikov.

Nuša Zajc

Teden vseživljenjskega učenja

Postanite aktiven, kultiviran državljan

Učenje za odgovorno, aktivno in kultivirano državljanstvo je osrednje sporočilo letošnjega tedna vseživljenjskega učenja, ki ga že deseto leto pripravlja Andragoški center Slovenije.

Teden vseživljenjskega učenja, ki vsako leto poteka tretji teden oktobra, se bo tokrat zaradi jubileja začel že v petek, 14. oktobra, z dnevom odprtih vrat na Andragoškem centru Slovenije, kjer bodo predstavili vse dejavnosti, zlasti pa tiste, ki pripomorejo h kulturi vseživljenjskosti učenja.

Koledar prireditev v tednu vseživljenjskega učenja lahko najdete na spletnem naslovu (<http://tvu.acs.si>).

"Z navadami, učenjem oziroma znanjem, ki smo ga pridobili v mladosti, pred 30 ali več leti, si v spremenjenem okolju, ob spremenjeni tehnologiji in večji mobilnosti ne moremo več učinkovito pomagati, zato ugotavljamo, da se moramo zavestno učiti sami zase in za lastni osebni razvoj," je pomen vseživljenjskega učenja označila Slavica Borko Kucler, članica skupine za prirejanje tedna vseživljenjskega

učenja, odgovorna za stike z javnostmi v andragoškem centru. Po njenih besedah je letošnje osrednje sporočilo tedna vseživljenjskega učenja učenje za odgovorno, aktivno in kultivirano državljanstvo, zato prireditve zajemajo celo paleto tem s področja učenja, od medkulturnega do medgeneracijskega učenja in državljanske kulture. Osrednja strokovna prireditev, usklajena z evropsko temo, bo 9. mednarodni andragoški kolokvij Z vseživljenjskim učenjem do aktivnega državljanstva.

Blanka Markovič

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

10 LET
1995-2005

Teden vseživljenjskega učenja (TVU) pomeni najvidnejšo promocijsko manifestacijo v izobraževanju in učenju v Sloveniji. Andragoški center (ACS) ga bo v sodelovanju z nacionalnim odborom ter številnimi izvajalci in koordinatorji letos izpeljal že desetič. Med 17. in 23. oktobrom bodo potekale raznovrstne predstavitve, izobraževalne, informativno-svetovalne, družabne in druge prireditve.

Osrednji namen TVU je uveljavljanje vseživljenjskega učenja. Leto 2005 je razglašeno za Evropsko leto državljske kulture, ki je tesno povezana z vseživljenjskim učenjem.

Slovenski pedagog Karel Ozvald je že davnega leta 1927 zapisal: »Izpopolnjevanje samega sebe uspeva le na ta način, da si član skupnosti in da se v njej osebno udeležuje.«

Današnji čas, žal, ni najbolj naklonjen tem zamislim: način vsakdanjega in poslovnega življenja, učenja in poučevanja v preveliki meri določajo simboli ugleda in moči ter hlastanje za dobičkom. Pa vendar, stvari se premikajo. V Sloveniji je veliko področij in dejavnosti, vključenih v vseživljenjsko učenje. Teden vseživljenjskega učenja je eden izmed uspešnejših primerov.

Povabilo

V Domu sindikatov v Ljubljani, Dalmatinova 4, bo **v torek, 18. oktobra, ob 11. uri** okrogla miza na temo Vseživljenjsko učenje za vstop v svet dela, ki jo bo vodil mag. Dušan Semolič, predsednik ZSSS. Znanje ni le vrednota sama po sebi, **temveč pomembna ekonomska kategorija, znanje je pomemben dejavnik razvoja neke družbe.** Pomen znanja nenazadnje potrjujejo tudi sprejeti dokumenti na ravni Evropske unije saj je eden naj-

pomembnejših ciljev - postati družba znanja.

Če je konec dvajsetega stoletja označevala poudarjena individualizacija, poudarjanje osebnosti in individualnosti posameznika, potem za zadnje desetletje **velja iskanje novih oblik družbenosti, razumevanje zapletenosti** in kompleksnosti vloge posameznika v družbi. Nekateri strokovnjaki pozivajo k iskanju novih oblik povezanosti in razmišljajo o vlogi šole pri oblikovanju novih oblik družbenosti. Pri tem posebej poudarjajo vlogo državljske vzgoje kot elementa za oblikovanje odgovornega subjekta sodobne kompleksne družbe. Nekateri celo sodijo, da je morda lahko še edini prostor, kjer se posamezniku posredujejo kompetence potrebne **za odgovorno soočanje posameznika z družbo tveganja.** Za družbo, ki posameznika postavlja nenehno pred večje število odločitev, kjer je tveganje sprejemanja odločitev izjemno veliko, je pomembno, da sprejema odločitve odgovorno do sebe in drugih.

Na okrogli mizi se bomo osredotočili na koncept in prakso izobraževanja za vstop v svet dela. Govorili bomo o dejavnostih, ki vplivajo na zaposljivost mladit, o vlogi države in sindikatov pri zagotavljanju pogojev in uveljavljanju koncepta vseživljenjskega učenja in izobraževanja za izboljšanje zaposljivosti mladit.

Obiščite nas na Paradi znanja, 20. oktobra v parku Zvezda v Ljubljani!

Pokličite odprti telefon na vseh območnih organizacijah ZSSS Slovenije in v Domu sindikatov, 21. oktobra 2005, od 8. do 15. ure.

2005 evropsko leto državljske kulture

»Človekove pravice, kultura in demokracija se ne širijo kot gripa! Ni v naši naravi, da obravnavamo vsa človeška bitja kot enaka ali da menimo, da morajo vsi sodelovati pri oblikovanju zakonov, da je svoboda najpomembnejša dobrina človeštva in da je odprtost do drugih /drugačnih poseben pogoj za njen obstoj.

Iz spoznanja o nujnosti vzgoje in izobraževanja za uveljavljanje demokratičnih načel se je porodila tudi zamisel o razglasitvi leta 2005 za evropsko leto državljske kulture.

V evropskem letu državljske kulture želimo tudi v Sloveniji povečati namen vzgoje in izobraževanja za razvoj in uresničevanje demokratičnih vrednot ter spoštovanje človekovih pravic na vseh ravneh in oblikah državljanstva.

Demokracija, kakšno poznamo, nikakor ni idealna družbena ureditev. Tako kot v osebnem se tudi v družbenem življenju v veliki meri učimo iz napak. Pri nas še posebej, saj smo bili vajeni, da je naša prejšnja država razmišljala namesto nas. Zdaj se moramo izuriti v demokratičnih veščinah, poznavanju zakonodaje in drugih okvirov demokratičnega delovanja in tudi vzgojiti za osebno in skupno odgovornost ter ustvarjalnost na področju življenja in dela.

Veščin aktivnega državljanstva, kot so: zagovarjanje svojih idej, učenje delavskih pravic, čut za solidarnost in sodelovanje, odprtost do drugačnih, sporazumevanje in dogovarjanje in druge veščine, se učimo prek dejavne vloge v Svobodnih sindikatih Slovenije.

Justi Arnuš

TEDENVSEŽIVLJENJSKEGAUČENJA • TEDENVSEŽIVLJENJSKEGAUČENJA

Teden vseživljenjskega učenja, svojevrsten festival učenja, ki razgiba vso Slovenijo, bo tokrat jubilejni - deseti. Spet se bo v kratkem tednu zvrstilo več kot tri tisoč izobraževalnih, svetovalnih, kulturnih, družabnih in podobnih dogodkov, ki javnosti predstavljajo, kako pomembno in vseprisotno je učenje. Ob tem Andragoški center Slovenije, ki bdi nad dogajanjem, pripravlja še spremljevalne prireditve: v hotelu Mons poteka andragoški kolokvij. Z vseživljenjskim učenjem do aktivnega državljanstva, 20. oktobra se lahko pridružite paradi znanja v ljubljanskem parku Zvezda, novembra si oglejte razstavo **10 let TVU - za Slovenijo učečo se deželo** v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Jubilejni Teden vseživljenjskega učenja smo oznamovali tudi mi - seveda po svoje. V pogovoru smo vam približali učiteljico slovenščine, ki se ob zavzetem poučevanju ni nikoli nehala učiti. Predstavljamo vam letošnje nagrajence andragoškega centra. Ob tem nas je zanimalo, kako pomembno je vseživljenjsko učenje za podjetja. Je pogled z druge strani kaj drugačen? Odgovore smo poiskali v treh vodilnih slovenskih delniških družbah.

Niti za hip zastati

Dr. Boris Dular,
direktor kadrovskega
sektorja, Krka, d. d.

Naše podjetje je zelo poznano doma in na tujem. Tudi po tem, da "se spleča ukrasti" naše zaposlene. So odlični delavci in izjemno strokovno podkovani. Skrbimo, da se nenehno izobražujejo. V razvojni in raziskovalni dejavnosti je treba znanje bogatiti in nenehno izumljati novosti. Tekmovanje na trgu je namreč neusmiljeno.

Delavci v proizvodnji se morajo dodatno usposabljanje, sicer prej ko slej dela sploh ne bi mogli opravljati. Tako pa sledijo tehnološkim novostim. A ob neformalnem izobraževanju spodbujamo tudi formalno. Sodelovali smo celo pri snovanju dveh srednješolskih izobraževalnih programov. Naše šolstvo preprosto ni ponujalo znanja, ki smo ga potrebovali. Od leta 1989 do 2002 je programa končalo 700 naših delavcev.

Zdaj namenjamo več pozornosti certifikatnemu sistemu. Približno 120 zaposlenih je že končalo izobraževanje in prejelo listino, več kot sto jih na to še čaka. Ponosni smo, da je zdaj med nami samo še pet odstotkov tistih, ki imajo le osnovnošolsko izobrazbo. In še to so večinoma starejši. Sodobna tehnologija, ki zahteva vsaj IV. stopnjo izobrazbe, je namreč zavzela tudi manj zahtevna delovna mesta.

Seveda tudi strokovnjakom omogočamo poglobljati strokovno znanje. Več kot 120 jih študira na podiplomski ravni, denimo, farmacijo, kemijo, ekonomijo in marketing. Če se kdo od zaposlenih odloči vpisati na smer, ki ustreza potrebam podjetja, potem poravnamo šolnino in poskrbimo za študijski dopust - ne glede na to, na kateri ravni se posameznik izobražuje.

Za uspešno življenje podjetja je pomembno, da ljudje obvladajo tudi t. i. mehkejšo znanje in spretnosti. Te vsebine ponujamo v našem Izobraževalnem centru. Tam izpeljemo različno dolge tečaje ali seminarje. Vodenje, sporazumevanje, medsebojni odnosi, računalništvo, tuji jeziki in usposabljanje za kakovost so najpogostejše teme. Vsak Krkaš se udeleži v povprečju štirih tovrstnih izobraževanj na leto - to pomeni od 35 do 40 ur.

V podjetju načrtno presojamo, kakšno znanje potrebujejo delavci. In to prav vsi. Dela torej ni malo, saj imamo v Sloveniji tri tisoč zaposlenih, na tujem pa 1.650. Pomagamo si tako, da preučujemo kulturo podjetja in letne analize, prepoznavamo izzive in se pogovarjamo z zaposlenimi. Poleg tega smo oblikovali projekt razvoja ključnih in perspektivnih kadrov. Tako ugotavljamo, katero znanje, sposobnosti in spretnosti ti imajo in kaj jim še primanjkuje. Vsa ta spoznanja upoštevamo, ko pripravljamo izobraževalni načrt. A najpomembneje je, da pri tem sledimo tehnološkemu in znanstvenemu razvoju. Zastati ne smemo niti za hip. Zato smo zadovoljni, da imajo zaposleni zelo dober odnos do izobraževanja. Zdaj se približno 330 posameznikov izobražuje v eni od formalnih oblik; na splošno pa se v poljubnem trenutku izobražuje kar 88 odstotkov zaposlenih.

Učenje kot priložnost

Milena Pirnat,
vodilna strokovna
sodelavka v
izobraževalnem
centru, Gorenje, d. d.

Nobeno podjetje ne more preživeti, če zaposleni ne posodablajo znanja. Nenehno! V Gorenju zato izobražujemo prav vse - nekvalificirane delavce v proizvodnji, strokovne in vodstvene delavce. V enem letu se jih 80 odstotkov udeleži vsaj ene oblike izobraževanja, denimo, tečaja, seminarja, posveta ali usposabljanja na delovnem mestu. V dveh letih pa pride na vrsto prav vsak. Lani smo zabeležili kar 7.246 udeležencev različnih tovrstnih dogodkov. To je veliko, če pomislimo, da imamo 5.400 zaposlenih.

Usposabljanje na delovnem mestu poteka tako rekoč neprestano, saj se spreminjajo tehnologija, materiali in zahteve trga. Na novosti pa se moramo odzvati čim hitreje; najbolje kar takoj. Če izvzamemo to obliko izobraževanja, namenimo največ pozornosti strokovnemu izobraževanju, tujim jezikom, kakovosti in varovanju okolja, vodenju in sporazumevanju (nastopanje, pogajanje, predstavite, retorika) ter izobraževanju za varno in zdravo delo. V enem letu izpeljemo približno 31,5 učnih ur na zaposlenega. Še pomembneje je spodbujati formalno izobraževanje.

NAŠ POGOVOR

Svežina v že znanem

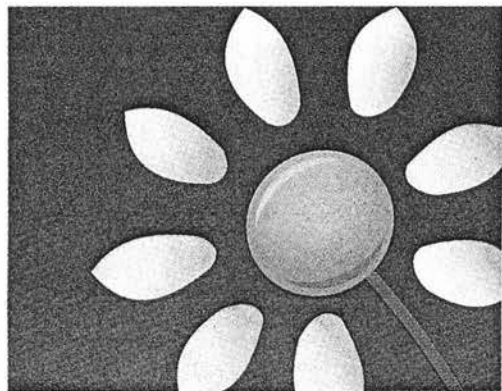

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA • TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Zdaj sedem odstotkov zaposlenih študira na srednješolski, dodiplomski in podiplomski ravni.

Ko se odločamo, kakšno izobraževanje naj ponudimo delavcem, upoštevamo njihove želje - zaupajo nam jih na letnih pogovorih - in strokovne novosti. Pogledamo tudi v razvid del in nalog ter v opis opravil. Seveda smo nenehno pozorni tudi na to, kar se dogaja v svetu.

Omeniti moram, da se večina delavcev izobražuje zunaj delovnega časa. To je zanje nedvomno zelo naporno. In vendar jih tri četrtine pove, da se radi učijo in da so z izobraževanjem zadovoljni. Včasih se zgodi, da nekaterih dlje časa ne povabimo na tečaj, seminar ali kakšno drugo obliko izobraževanja. Vse pogosteje se nam zato pritožijo! Verjetno vidijo v učenju priložnost, da postanejo bolj konkurenčni na notranjem in zunanjem trgu dela. Ker vemo, da ni lahko ves dan delati in nato še nekaj ur presedeti v učilnici, skušamo zaposlenim čim bolj olajšati izobraževanje. Pogosto organiziramo prevoze in poskrbimo za prehrano. Včasih dobijo tudi denarno nadomestilo.

srednji šoli ... Vsi ti zaposleni so strokovnjaki tako kot mi učitelji, vendar imamo samo mi neposreden stik s šolarji. In šola naj bi obstajala zaradi poučevanja: zaradi izobraževanja in osebnosti učencev, dijakov in študentov vseh vrst

Nad slovenskim povprečjem

Blanka Kovačič, vodja izobraževanja, Merkur, d. d.

Vseživljenjsko izobraževanje zaposlenih je za vsako podjetje izjemno pomembno. Tudi za Merkur. Znanje, ki ga prinesemo iz šole, ne zadostuje in poleg tega hitro zastari. Tako pri nas zavzeto skrbimo, da se zaposleni osebno in strokovno razvijajo ter usvajajo potrebne kompetence. Še posebno slednje postajajo vse pomembnejše. Zato smo značilnosti vsakega delovnega mesta preučili in opredelili, katere kompetence zahteva. Temu prilagodimo tudi strokovno izobraževanje.

A ne smemo prezreti izobraževanja za osebni razvoj. To zajema zelo različne vsebine, denimo, vodenje, vedenje, timsko delo, pospeševanje prodaje, spretnosti sporazumevanja in pogajanja, delo s strankami in reševanje reklamacij. Poleg tega morajo naši delavci dobro poznati blago in izdelke podjetja. Te jim predstavijo kar naši strokovnjaki in dobavitelji. Seveda ne smemo pozabiti tudi na računalniške in jezikovne tečaje.

Zaposlenim omogočamo študirati ob delu - takih "študentov" imamo zdaj 160. Vsako leto razpišemo tudi štipendije glede na potrebe.

Kako v mladih zbuditi občutek pripadanja neki kulturi?

V mladosti je človek najbolj čustveno odprt in zato dojemljiv za marsikaj, tudi za tisto, česar ne razume ali celo zavrača. Spominjam se svoje

Posebno pozornost namenimo novincem. Zanje pripravimo uvajalni seminar, na katerem predavajo člani uprave. Tako drug drugemu prisluhnejo in se spoznajo. Če so med prišleki tudi pripravniki, jim dodelimo mentorje. Novi zaposleni se tako lažje in hitreje vpnejo v podjetje. Za zahtevnejša delovna mesta oblikujemo individualne programe usposabljanja.

Zdaj imamo približno 2.550 zaposlenih. Veseli nas, da imajo zelo pozitiven odnos do izobraževanja. Že več let sodelujemo v slovenskem projektu merjenje organizacijske klime (SiOK). Ugotavljamo, da smo glede tega nad slovenskim povprečjem. Merkurjevi delavci se zavedajo, da je nenehno učenje nujno in da je izobraževanje dobrina, ki jim jo podjetje ponuja. Ne doživljajo ga več le kot obveznost. V lanskem poslovnem letu se je prav vsak delavec - ne glede na stopnjo izobrazbe - udeležil vsaj ene oblike izobraževanja. V povprečju pa to storijo trikrat in pol, to pomeni približno trideset ur na leto.

Prizadevamo si, da naši izobraževalni programi odsevajo vizijo in cilje podjetja. Zapisani so v srednjeročnem načrtu, v katerem opredelimo prednostna področja. Seveda upoštevamo tudi želje zaposlenih, ki nam jih zaupajo na vsakoletnih razgovorih.

Čestitamo

Andragoški center Slovenije letos že devetič podeljuje priznanja posameznikom in skupinam za izjemne učne ali izobraževalne dosežke, s katerimi so obogatili svoje

rojega ambicioznega rektorskega probo bržkone to, ali bo - kot je napovedržerja univerze, ki jo bo razbremenil tvah, za katere - kot je odkrito dejala - sobljena.

RADE

IO

eljev, 5. oktobra, je bilo v SNG Opera dvse slovesno. Minister za šolstvo in in predsednica Odbora za podeljevanje šolstva ddr. Barica Marentič Požarnik Boženi Bratuž, mag. Mariji Grginič, , Tatjani Koren, Heleni Fortič, Jožku nez, Valentinu Peternelu, prof. dr. Priu Brvarju in ddr. Jožici Bezjak.

ZNANJA

i kapital?

nanju, ki zdaj prispevajo k merilom aj petinski) v zgodovini vpisnih po prahu niti starši niti sicer zelo dejav bi ga morali! Četudi očitno postaja gnilo jajce, ki se ga vsi otepajo, bodo zbrižnosti odgovornih. Dodatna zahte i uskladitvi državnih tekmovanj je za v daleč prešibka.

LJENJSKEGA UČENJA

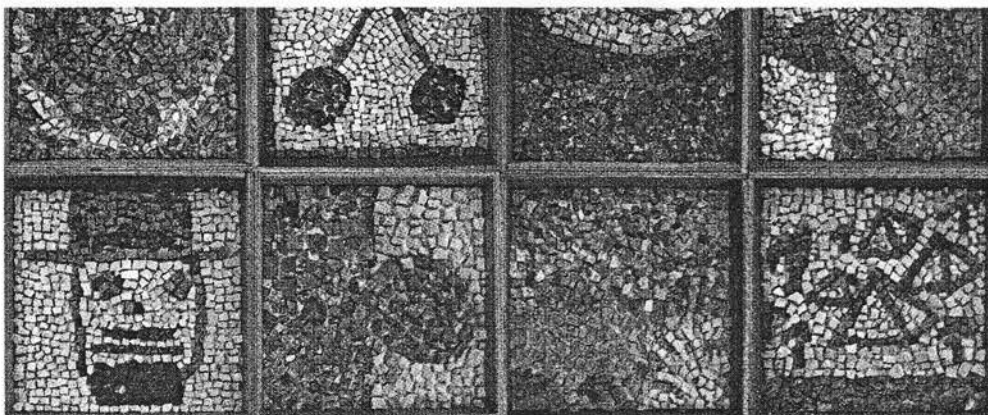
v že znanem

ivljenjskega učenja (TVU) smo ozna da po svoje. V pogovoru smo vam pri enščine, mag. Marijo Mercina, ki se ob i ni nikoli nehala učiti. Predstavljamo nce andragoškega centra. Ob tem nas omembno je vseživljenjsko učenje za druge strani kaj drugačen?

/ZGOJA

red politiko

so se odločili letošnji Teden otroka o drugače kot doslej. 6. oktobra so s za šolstvo in šport pripravili strokovrtcev v Sloveniji - kakovost bivanja cer iz dveh razlogov: zaradi aktualne ivi vrtca v Kidričevem in zaradi vse s sistemom organizirane predšolske

Te dni je v vhodni avli Narodne galerije razstava mozaikov, nastalih minulo poletje na Ajkčevih likovnih delavnicah za otroke in mladino. Z umetninami smo opremili tudi tokratne Šolske razglede. Uspelo nam je troje hkrati - podoba Šolskih razgledov v barvah jeseni. Povabilo na razstavo, ki bo na ogled še do 6. novembra letos. Barviti mozaiki bodo - čeprav jih bodo mladi umetniki po razstavi odnesli na svoje domove - za zmeraj ostali v arhivu Šolskih razgledov tudi za prihodnje rodove ...

Učiti se biti

Ko študent sklene obvezni del izobraževanja, začne novo obdobje življenja, stopi na prag vseživljenjskega učenja. Potem ga učijo otroci, dijaki in študenti, učijo ga kolegi, uči ga življenje. Seveda, če je učljiv in ima tipalke za vse, kar se okrog njega dogaja; če ima odprto uho, da sliši razodevanje življenja in žuborenje mladih src.

V Tednu vseživljenjskega učenja nas spodbujajo tisti, ki so si za svojo življenjsko filozofijo izbrali vodilo, da se lahko vsak dan naučijo kaj novega, da lahko vsak teden spoznajo novo osebo, si vsak mesec pridobijo novo znanje, preberejo knjigo, da se vsako leto naučijo nove spretnosti. To je spodbuda in pot kakovostnega življenja!

Kakovost učiteljevega dela izhaja iz njegovega strokovnega znanja in spretnosti poučevanja, iz okoliščin in delovnih razmer, predvsem pa iz njegove osebnosti. "Učitelj je po naravi dela človek za druge, zato je čut za sočloveka zanj ključnega pomena. Sposobnost razumeti drugega, se vanj vživeti, ga spremljati, se mu približati in ga pustiti tudi samega ...," piše v Etičnem kodeksu članov Društva katoliških pedagogov Slovenije. Te spretnosti razvijamo v sebi vse življenje.

Učiteljeva samostojnost, strokovnost in zavzetost, čut za človeka in čut za etično narakujejo pravočasne in smiselne odzive. Učitelj more storiti veliko za otrokov osebnostni razvoj, zato naj se ne ukvarja v prvi vrsti s papirji, zapisniki in obrazci. Stavi naj na svoj zdrav in neposreden medčlo-

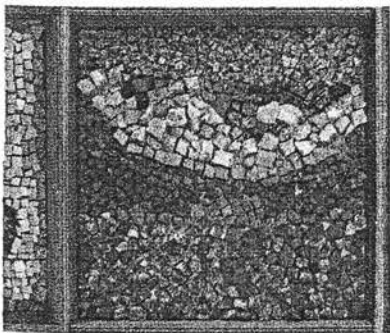
veški odnos, v katerem spore in nepravilnosti sproti ureja kot trezen in izkušen strokovnjak. V tem se skriva bogastvo človeškosti, topline in ustvarjalnosti.

"Učiti se biti," je eden od Unescovih ciljev šolanja. Učitelj se najprej sam neprestano "uči biti". Biti človek. Gre za stalno razvijanje kakovostnih odnosov in samospoštovanja, lovljenje notranjega ravnovesja in postavljanje dolgoročnih, življenjskih ciljev. Razvijamo čut za človeka, sočutje, toplino, deleženje skupne usode, razvijanje čuta za pravičnost in za solidarnost. "Vsi skupaj smo povezani v skupnem napreznju, da bi postali človeški," trdi Leo Buscaglia.

Teden vseživljenjskega učenja nas spodbuja, da odpremo koledarček, svojo agendo in pregledamo svoj letni načrt za rast človeškega v nas. Pravi trenutek je, da vnese mo v vsa obdobja leta otočke časa, ki jih bomo namenili sebi. Da bi razvijali čut za resnico in jasneje oblikovali svoja stališča; da bi razvili svoj etični talent, čut za dobro in ustvarjali v svojem okolju pravične in spoštljive odnose; da bi razvijali čut za skupnost in postajali bolj državotvorni ter razvijali demokratično razmišljanje pri sebi in svojih učencih; da bi iz svojega notranjega prepričanja postajali zavzeti ljudje in dejavni državljani; da bi razvijali čut za lepo in pili iz studenca Lepote ter tako postali bolj veseli in ljubeči. Takšne odločitve stori vsak človek sam in se usmeri na dolgo pot neprestanega učenja.

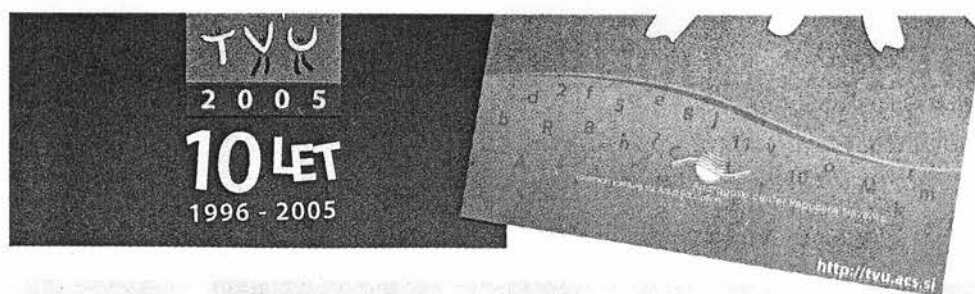
SILVO ŠINKOVEC

Pisec uvodnika je med nagrajenci letošnjega TVU.

WWW.SOLSKI-RAZGLEDI.COM

z, spretnosti sporazumevanja in po-
s strankami in reševanje reklama-
a morajo naši delavci dobro poznati
lke podjetja. Te jim predstavijo kar
jaki in dobavitelji. Seveda ne smemo
na računalniške in jezikovne tečaje.
i omogočamo študirati ob delu -
rtov" imamo zdaj 160. Vsako leto
di štipendije glede na potrebe.

dih zbuditi občutek pripadanja neki

je človek najbolj čustveno odprt in
v za marsikaj, tudi za tisto, česar ne
elo zavrača. Spominjam se svoje
planja, zato vem, kako velika je po-
a človeka po velikem svetu, po svo-
stojnosti. Vse zares vredno, kar do-
ojim šolanjem, uporabimo ob svo-
v nas dozoriijo drugačne potrebe.
utimo, ko jih potrebujemo. Jezik z
imi veličastnimi nalogami - spoz-
o in sporazumevalno - moramo do-
ati, da ga uporabljamo samoumev-
jem; vrednotimo pa ga lahko samo
ga, kar se o njegovem pomenu na-
n v svoji narodni skupnosti.

**Narodni skupnosti se vaši dijaki učijo
jem odlomkov iz Bevkovih del na
gu, s srečanji z Borisom Pahorjem,
cem.**

rof. Ireno Zuljan pripravljali sreča-
n Pahorjem, sva tvegali: pogovor s
j bo popoldne. Dvorana bi lahko bi-
. A dijaki so prišli, saj so prej dolgo
vljali program. Neki dijak mi je de-
zanj najpomembnejši dogodek v

prof. Andrejo Šušmelj pripravljali
ilom Zlobcem, je bilo podobno. Še
kazalo, da se dijaki s pisateljem ne
urjati o literaturi, temveč o življenj-
jih. Seveda pa morajo poznati nje-
udi zato bi moral učitelj vedno go-
ričanja in izkušnje. Letos, upamo,
Jojz Rebula.

kovega spomenika in na trgu ima-
nas iz šole zvabijo sonce in spomin-
bro se počutimo, ko v dogajanje na
ško življenje vnesemo drugačnost.

**predstavite tudi sebe kot umetnico?
ujete poučevanje s pisanjem?**

m krožku Mrcine (nikoli med po-
vodim, včasih kaj omenim in pove-
o prebere kaj mojega. Še nikoli mi
l, da mu je kaj všeč. Ne vem, kaj naj
m o svoji literaturi. Sem zanje po-
miva avtorica? Se bojijo cenene-
elju? To me ne vznemirja, ne žalos-
se, da imam srečo (beri zdravje), da
šole, ki je služba, poklic, delo in na-
n nekaj, kar ni nujno. To je razkošje
škoda, da napišem tako malo.

je med učitelji slovenisti več takih,
a si tega ne privoščijo ali pa jih pre-
xi - Cankar, Dostojevski, Kosmač ...
zato, da se močneje zavedam sebe,
ta. Tudi pouk me pogosto navdaja s
bčutki.

Pogovarjala se je NIVES LIČEN

Čestitamo

Andragoški center Slovenije letos že devetič podeljuje priznanja posameznikom in skupinam za izjemne učne ali izobraževalne dosežke, s katerimi so obogatili svoje življenje in življenje drugih - bodisi bližnjih ali ljudi v lokalni skupnosti, regiji in državi. Prejemniki priznanja - letos jih je trinajst - so zgled odgovornega in dejavnega državljanstva.

Pavla Hudorovac iz Črnomlja je pri 38. letih spet sedla v šolske klopi, da bi končala osnovno šolo. Med izobraževanjem je začela sodelovati pri različnih dejavnostih romske skupnosti v Črnomlju. Uspešno je vodila kulturno prireditev ob svetovnem dnevu Romov, opravila različne tečaje in delovala v projektu Romske ženske to zmoremo.

Primož Bizjan iz Horjula je izrazil samouk. Zgolj z radovednostjo in samostojnim delom odkriva znanje, ki ga priznavajo in cenijo tudi drugi. Na Osnovni šoli Horjul je ustanovil gozdovniško skupino. Dejaven je pri Društvu za opazovanje in preučevanje ptic. Idejno vodi projekt Listina starih dreves, zadolžen je za Gozdno učno pot. Poleg tega je izdal tri pesniške zbirke, ukvarja se s petjem, prozo, slikarstvom.

Skupina Vrtačarji iz Lesc je sčasoma prerasla v učečo se skupnost. Praznovanja so obogatili s kulturnimi dogodki, prirejati so začeli ljudske igre, nastopati na javnih prireditvah. Ustanovili so oktet Vratčarji, najbolj pa jih povezujejo športne dejavnosti. Delujejo tudi v študijskih krožkih.

Kulturno društvo Ivan Grbec iz Škedenja pri Trstu slovi po bogati publicistični in izobraževalni dejavnosti. Njegovi člani prizadevno raziskujejo preteklost. Redno prireajo tečaje slovenščine in šivanja krajevne narodne noše - izraza slovenske samobitnosti. Članom so na voljo računalniki in knjižnica. Društvo je odprto in povezano z lokalnim okoljem, saj sprejema tudi člane italijanske narodnosti.

Študijski krožek Tišina iz Tišine povezuje ženske dvanajstih vasi, ki skušajo iztrgati pozabi staro ljudsko znanje in z ozaveščanjem ljudi ohraniti naravna okolja z ogroženimi živalmi in rastlinami. Pri načrtovanju in izpeljavi učnih programov sodelujejo z osnovno šolo in različnimi društvi. Z znanjem in izkušnjami spodbujajo razvoj in ustvarjalnost občanov.

Pater **mag. Silvo Šinkovec** iz Ljubljane je pedagog, svetovalni delavec, duhovnik, vzgojitelj v domu in rektor cerkve sv. Jožefa v Ljubljani, ki svoje znanje nenehno bogati z interdisciplinarnim študijem. Že deset let vodi Šolo za starše. Učitelji in profesorji zelo radi obiskujejo njegove seminarje in tečaje. Zanje pripravlja tudi duhovne vaje - ne glede na njihovo veroizpoved. Ob tem je soavtor Etičnega kodeksa Katoliških pedagogov Slovenije. Ureja tudi revijo Vzgoja.

Boris Bregant z Jesenic je župan, ki delo opravlja kot upokojenec. Tretje življenjsko obdobje preživlja ustvarjalno in dejavno, poln je načrtov za inovativne projekte. Slovi po izjemni strokovnosti in pristnosti. Imenoval je celo poseben koordinacijski odbor, ki v Tednu vseživljenjskega učenja skrbi za usklajevanje prireditev. Na njih sodeluje več kot 3.000 občanov.

Mag. Tanja Vilič Klenovšek iz Ljubljane je oralna ledina svetovalnega dela za izobraževanje odraslih. Zaradi izjemnega znanja ji je uspelo svetovalna središča umestiti v sistem izobraževanja odraslih in slovenska andragoška spoznanja ponesti tudi na tuje. Že več kot deset let sodeluje pri vpeljevanju novih oblik dela in pri različnih projektih. Nenehno si prizadeva tudi za promocijo vseživljenjskega učenja.

Nekdanji novinar **Igo Gruden** iz Ljubljane je ustanovil zelo dejavno Društvo slovensko-danskega prijateljstva. Po njegovi zaslugi vsako leto spozna Dansko 40 naših dijakov; krepijo se tudi prijateljstva med gimnazijami. K nam prinaša navdušenje nad danskimi ljudskimi visokimi šolami. Kraljica Margareta II. ga je predlani nagradila z visokim državnim priznanjem za izjemne zasluge.

Mentorska skupina PUM pri zavodu TIN Ljubljana navdušuje mlade s porušeno samopodobo, brez izobrazbe in zaposlitve za učenje, timsko delo in javno nastopanje. Omenjena mentorska skupina je udeležence programa tako navdušila, da so vztrajali pri zastavljenih nalogah, odkrivali talente, prebudili radovednost željo po uspehu. Pripravili so tudi odmevne dogodke.

Društvo mladinski ceh iz Ljubljane prejme priznanje za Mladinsko akademijo. Slednja je program neformalnega izobraževanja mladih, še posebno mladinskih voditeljev. Usposablja tudi prostovoljce, pedagoške in socialne delavce.

Radio 94 in NTR Postojna obvešča, izobražuje in ozavešča javnost ter predstavlja programe uravnoteženega, okolju in ljudem prijaznega razvoja podeželja. Deluje kot učeča se organizacija. Izobraževalno-informativne oddaje pripravljajo skupaj s šolami, društvi, knjižnicami in razvojnimi službami.

Komunalno podjetje Vrhnika je zasnovalo vzgojno-izobraževalni in informativni program, s katerim ozavešča občane o sodobnem ravnanju z odpadki. V program so vpeli tudi okoljsko vzgojo. Izobraževalne in vzgoje vsebine so prilagodili tudi delu z mladimi.

V klopi vseživljenjskega učenja

V četrtek se bo v parku Zvezda v Ljubljani začel festival vseživljenjskega učenja. Prva učenka 10. tedna vseživljenjskega učenja bo ljubljanska županja Danica Simšič.

Teden vseživljenjskega učenja

Učenje za življenje, a ne pod prisilo

*Že deseti teden vseživljenjskega učenja – Najmanj 3000 dogodkov po vsej Sloveniji
Od spoznavanja poklicev prek »učenja« strpnosti do Romov – V Ljubljani Parada znanja*

Danes se po vsej Sloveniji začne teden vseživljenjskega učenja (TVU), največja prireditev pri nas za odrasle, ki jih zanima učenje. Že od leta 1996 jo vodi Andragoški center Slovenije (ACS). TVU je najvidnejša promocija izobraževanja odraslih, projekt, ki odrasle v vseh življenjskih obdobjih opominja na nujnost učenja. Prireditelji po vsej Sloveniji so ljudske univerze, zasebne izobraževalne ustanove, društva, klubi, vrtci, osnovne in srednje šole, univerze, knjižnice, kulturne in gospodarske ustanove, občine, krajevne skupnosti itd. Vodilo tedna vseživljenjskega učenja je promocija in uresničevanje strategije učenja za vse.

Andragoški center Slovenije in prireditelji vsako leto poskušajo pri odraslih prebuditi radovednost za znanje ter jim v številnih programih in delavnicah pomagati, da odkrijejo nova spoznanja. Kakor je že leta 2001 dejal dr. Janez Drnovšek, predsednik Slovenije, je vseživljenjsko izobraževanje nujno za vsakogar, ne glede na poklic ali že doseženo raven izobraževanja. Učenje ves čas mora po njegovem preiti v

naš življenjski slog, a ne pod prisilo.

TVU bo tudi letos, tako kot v preteklih letih, potekal v mestih, vaseh in na podeželju. Izobraževalni, promocijski, svetovalni, družabni in kulturni dogodki, ki zrcalijo učne možnosti, so namenjeni pridobivanju znanja in razumevanja, novim spretnostim in veščinam za delo in življenje, osebnostni rasti posameznika in razvijanju odprtosti in sožitja v

družbi. Dogodki, ki odrasle v tednu vseživljenjskega učenja pripeljejo do več znanja in izkušenj, so raznovrstni – od seznanjanja s poklici, pridobivanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij, dela na turističnih kmetijah, »učenja« strpnosti do Romov, slikanja na svilo, pridobivanja taborniških veščin itd.

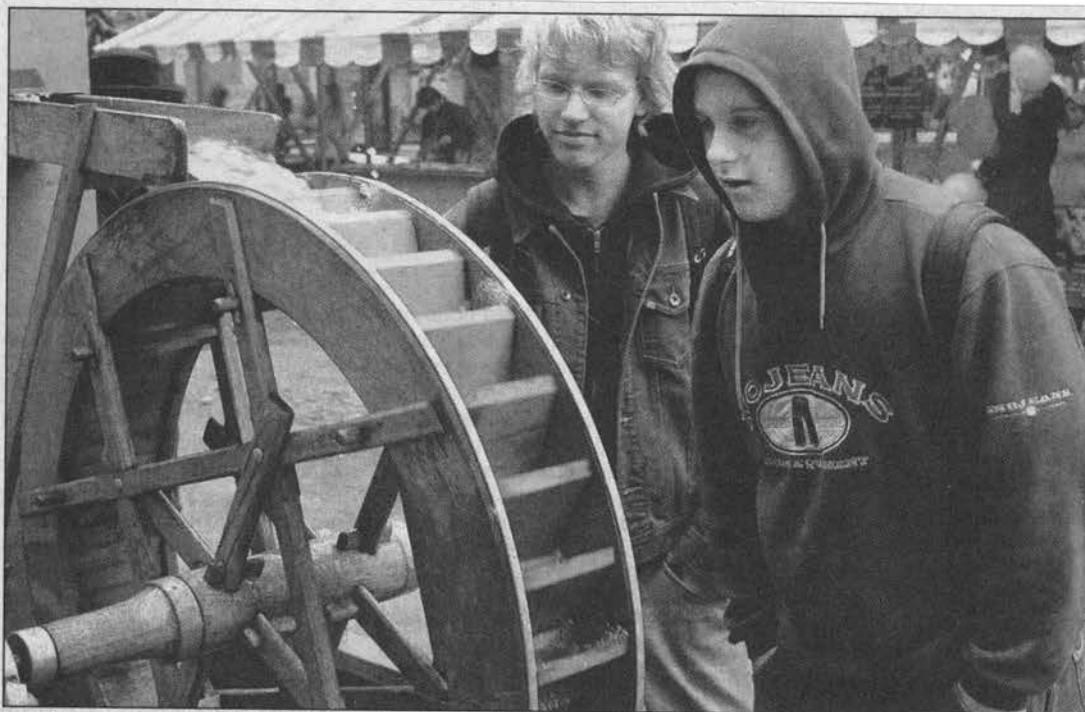
Vsako leto aktualni andragoški kolokvij je ob letošnjem tednu vseživljenjskega učenja potekal

13. in 14. oktobra, tema je bila z vseživljenjskim učenjem do aktivnega državljanstva. Novost TVU pa je prireditev Parada znanja, ki bo na vrsti v ljubljanskem parku Zvezda v četrtek, 20. oktobra, ob

že desetem tednu za učenje odraslih pa bo novembra v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) še razstava 10 let TVU – za Slovenijo, učečo se deželo.

ALEŠ ČAKŠ

Dobitniki priznanj Andragoškega centra Slovenije za leto 2005 so Pavla Hudorovac iz Črnomlja in Primož Bizjan iz Horjula za izjemne učne uspehe med posamezniki, med skupinami pa Vrtačarji iz Lesc, Kulturno društvo Ivana Grbca iz Škednja pri Trstu in Študijski krožek Tišina iz Tišine. Mag. Silvo Šinkovec iz Ljubljane je dobitnik priznanja za izjemne strokovne in promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih, poleg njega pa še Boris Bregant z Jesenic, mag. Tanja Vilič Klenovšek iz Ljubljane, Igo Gruden iz Ljubljane pa mentorska skupina PUM (projektno učenje za mlade) pri zasebnem zavodu TIN Ljubljana, Društvo mladinski ceh iz Ljubljane za program Mladinska akademija, Radio 94 in NTR Postojna in Komunalno podjetje Vrhnika.

Dež ni odgnal že(lj)njih znanja

LJUBLJANA – Parado znanja v Parku Zvezda, kjer se je na 35 stojnicah predstavilo 40 izobraževalnih ustanov, društev in interesnih skupin iz osrednja slovenske regije, je kljub slabemu vremenu obiskalo več kot tisoč ljudi, je ocenila nacionalna koordinatorka Tedna vseživljenjskega učenja Zvonka Pangerc Pahernik. »Parado znanja smo namenoma postavili v središče Ljubljane, da bi tako nagovorili čim več mimoidočih. Prireditve ob tednu vseživljenjskega učenja sicer že desetletje pripravljamo na različnih šolah v prostorih društev, občin, letos pa smo se prvič odločili, da jih pripravimo na prostem, pri čemer nas ni zmotil niti dež,« je dejala Pangerc Pahernikova. Organizatorji iz Andragoškega centra Slovenije želijo, da bi dogodek postal tradicionalen, neke vrste kulturni dan, ki se ga bodo mladi udeleževali v velikem številu. »Ljudi spodbujamo, da postanejo aktivni. Želimo, da jih ni strah sprejeti izzivov in se poskušajo še kaj novega naučiti. Na naši stojnici se lahko preizkusijo v igri kamenčkov,« je povedala Alenka Oblak, strokovna sodelavka Združenja slovenskih katoliških skavtov in skavtinj, ki so na odru pripravili igro štiri v vrsto z ljudmi. M. Hi.

Slovesna podelitev priznanj ACS v kongresnem centru Hotela Mons v Ljubljani.

Teden vseživljenjskega učenja

Najzaslužnejši prejeli priznanja

Teden vseživljenjskega učenja je festivalska zasnova prireditev Andragoškega centra Slovenije (ACS) in vse številčnejših izvajalcev po vsej Sloveniji, s katerim poskušajo predstaviti ali poudariti različne vidike vseživljenjskega učenja. Letošnji teden je že deseti in je potekal od 17. do 23. oktobra 2005, povezuje pa že okoli 600 izobraževalnih ter drugih ustanov in internih skupnosti, pa tudi prek 50.000 posameznikov vseh generacij iz vse Slovenije.

Osrednja slovesnost pred začetkom Tedna vseživljenjskega učenja 2005 je bila v petek, 14. oktobra, v kongresnem centru Hotela Mons v Ljubljani. Ob tej priložnosti so bila podeljena priznanja ACS za izjemne dosežke učečih se odraslih in poživljevalnih, inovativnih učiteljev, ustanov, društev in drugih izvajalcev izobraževalnih programov. Andragoški center je namreč letos že devet let podelil priznanja, ki jih je prejelo največ posameznikov

in skupine za izjemne učne in izobraževalne dosežke. Med letošnjimi dobitniki priznanj sta bila tudi Primož Bizjan iz Horjula in Komunalno podjetje Vrhnika.

Primož Bizjan je priznanje prejel za izjemne učne uspehe in za bogatitev lastnega znanja, Komunalno podjetje Vrhnika pa za izjemno strokovne in promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih (obe obrazložitvi sta v prilogi). S.S.

**Komunalno podjetje Vrhnika
(priznanje prevzela predstavnica)**

Predlagatelj: skupina občanov Vrhnike – Miša Strban, Simona Jelovšek in Darijan Kocijančič

Kaj imata skupnega vseživljensko učenje in javna služba za ravnanje z odpadki? Prvi hip nas vprašanje morda preseneti, a po premisleku spoznamo, da je vzgoja za ravnanje z odpadki tudi vzgoja za odgovornost do okolja, za razvoj, ki temelji na obnovljivih virih energije, na zbiranju in predelavi surovin ... Vsega tega se v Komunalnem podjetju Vrhnika dobro zavedajo, zavedajo pa se tudi, da nov odnos do surovin terja novo zavest in učenje novih vzorcev vedenja! Spoznanje, da za uspešnost novih oblik ravnanja z odpadki ne zadošča le namestitev zabojnikov za ločeno zbiranje, jih je pripeljala do zasnove vzgojno-izobraževalnega, informativnega in promocijskega programa za prosvetljevanje občanov Vrhnike in Borovnice, s posameznimi vzgojno-izobraževalnimi vsebinami pa so prisotni v celotnem slovenskem prostoru.

Programi ozaveščanja, spodbujanja občanov so namenjeni vsem prebivalcem, promocijsko in pedagoško so načrtovani tako, da nagovorijo vsako ciljno skupino posebej. Gospodinjstva dobijo vsak mesec, hkrati s položnico, tudi prikupno oblikovana obvestila o zbiralnih akcijah, datumih odvozov posameznih vrst odpadkov, o ekoloških otokih in označevanju zabojnikov ..., občasno pa tudi glasilo Ogrizek, kjer – poleg kakovostnih informacij – najdemo tudi vrsto prispevkov s področja okoljske vzgoje in vzgoje za ustrezno ravnanje s posameznimi vrstami odpadkov (kaj na ekološki otok ali v posamezni zabojnik ne spada, kam gredo odpadki, kaj se zgodi z nekoristnimi odpadki, kaj z nevarnimi ...) Novosti na področju ločenega zbiranja odpadkov so vedno predstavljene tudi v lokalnem časniku Naš časopis.

Vse izobraževalne in vzgojne vsebine so v Centru za ravnanje z odpadki prilagodili delu z mladimi, tako z otroki iz vrtcev in šol, s katerimi redno sodelujejo, kot tudi delu z dijaki in študenti. Njihovo pozornost skušajo pritegniti s prirejanjem vodenih ogledov, s kakovostno oblikovanimi didaktičnimi pripomočki (zgbanke, balončki ... za najmlajše), z natečaji (risanje na razpisano temo), postavitvijo informativnih stojnic, oblikovanjem kakovostnih promocijskih gradiv (kolektarji, zgbanke) ter prirejanjem zbiranja nevarnih odpadkov in drugih posebnih akcij za ohranjanje zdravstva, čistejšega okolja.

Ker dober glas seže v deveto vas, gostijo čedalje več šolskih ekskurzij, obiskujejo pa jih tudi strokovnjaki in praktiki s področja ravnanja z odpadki iz vse Slovenije, pa tudi iz tujine. Še najbolj spodbudno je morda spoznanje, da je načrtno 10-letno izobraževalno in promocijsko delovanje KP Vrhnika med občani uspelo razbiti predsodke, povezane z zbiranjem in predelavo odpadkov.

Primož Bizjan iz Horjula

Predlagateljica: Petra Buh

Primož Bizjan hodi povsem samosvojo izobraževalno pot. Zase pravi: »Če me neka stvar ne bi zelo zanimala, se je gotovo ne bi lotil.« Študij je zaradi nekonvencionalnosti, ki ji vedno ostaja zvest, opustil in šel za nekaj časa kmetovat v zapuščene kraje na Idrijskem. Popolnoma se je posvetil naravi, jo v obsežnem izkustvenem učnem projektu poglobljeno spoznaval, nato pa druge bogatil s svojim izvirnim pristopom opazovanja in razumevanja.

Danes se preživlja s svojimi hobiji, kar je samosvoja inovacija v izbiri in kreaciji svojega stila življenja. Svoja eruptivna ustvarjalna iskanja udejanja v novih in novih učnih izzivih. Tako podira ustaljene predstave o tem, kako se je zgolj z radovednostjo in lastnim trudom mogoče dokopati do znanja, ki ga kot izrednega priznajo tudi drugi.

Po končani srednji šoli je ubiral neformalne poti pridobivanja znanja, saj je izrazil samouk, ki se ukvarja s pestro paleto dejavnosti. Leta 1999 je ustanovil gozdovniško skupino na osnovni šoli Horjul, ki je pozneje prerasla v celostno gibanje za ohranjanje stika mladih z naravo. Dejaven je pri Društvu za opazovanje in proučevanje manj znanih in težko izsledljivih vrst, kot so detli in sove. Je idejni vodja občinskega projekta Listina starih dreves, s katerim skuša pred posekom s svojevrstno civilno pobudo in samocenzuro lastnikov zavarovati čim več stoletnih, prostorastočih dreves. Kot gozdovniški vodja je pri Turističnem društvu Horjul zadolžen za izpeljavo projekta Gozdna učna pot sv. Urh – Procsa; je soavtor brošure, ki pot opisuje. Je varuh gorske narave in vsako leto opravlja delo vodnika po slovenskih divjinah, ki ve, kje je mogoče fotografirati divjega petelina, modrasa, medveda ... Sam se je izuril v večini izdelovanja in streljanja z dolgimi loki; je predan pevec, ustanovitelj okteta, vokalne skupine, vodi pa tudi lastno neodvisno delavnico učenja oziroma spoznavanja petja, vokalne tehnike in posluha.

Izdal je tri pesniške zbirke, za kratko prozo pa je bil v natečaju Skodelica kave nagrajen z glavno nagrado Droge.

Kot samouk se ukvarja tudi z likovno umetnostjo. Pred dvema letoma je v Horjulu pripravil svojo slikarsko razstavo s podobami živali, poslikal je čebelnjak, trenutno pa najraje portretira. Sam se je naučil igrati klavir, ob tem pa se je z načrtnim dopisovanjem s češkimi glasbeniki naučil tudi češčine.

Ničesar se ne naučiš enkrat za vselej

Vesna Črnivec

DRAGA PRI IGU – Oktobra so v Tednu vseživljenjskega učenja v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič v Dragi pri Igu odprli šolo za odrasle s posebnimi potrebami. »To je prva takšna šola v Sloveniji. Poimenovali smo jo Sova, šola za vseživljenjsko učenje odraslih. V njej se stanovanjci ne bodo le poklicno usposabljali, temveč tudi osebnostno bogatili. Kar je potrebno, je tudi mogoče,« prepričljivo pravi direktorica centra **Valerija Bužan**.

Za nov korak so se odločili, ker je ponudba učno-izobraževalnih možnosti skopa, zlasti pa nepovezana. Dodatna dejavnost z vseživljenjsko šolo za odrasle bo v prvi vrsti ponujala možnost vključevanja v učno-izobraževalne programe, ki bodo namenjeni predvsem stanovalcem, njihovim staršem in zaposlenim.

Poleg znanja, ki je storilnostno naravnano, se v poročilu poudarja tudi neformalno znanje za razvoj osebnosti, poudarja se osebnostno rast proti socialni izključenosti, s poudarkom na socialni po-

vezanosti. »Gre za novo filozofijo izobraževanja, ki ne gradi na dominantnosti učenja le v enem življenjskem obdobju, temveč na kontinuiteti izobraževanja skozi vse življenje,« pravi naš priznani andragog dr. **Zoran Jelenc**.

»Enake možnosti učenja in izobraževanja te ciljne skupine so pomemben element preprečevanja socialne izključenosti, ki je še vedno aktualen problem življenja ljudi s posebnimi potrebami, četudi je naša država že verificirala vse dokumente, ki so nastali v okviru Unesca, ter sprejela priporočila, ki jih je posredovala Evropska unija. V Sloveniji na tem področju zaostajamo za razvitimi evropskimi državami. V praksi obstajajo zelo velike potrebe po možnostih, ki pa so za zdaj odvisne le od zagnanosti nekaterih teoretikov in praktikov,« je dodala socialna pedagoginja **Alenka Golob**.

Sodobni pogled na vzgojo in izobraževanje se spreminja. Pridobivanje in utrjevanje znanja je pomembno tudi zato, ker se življenjska doba daljša, količina znanja pa iz dneva v dan večja, zato novo znanje

Nekdanji direktor Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič v Dragi pri Igu Dušan Parazajda v pogovoru s sedanjo direktorico centra Valerijo Bužan

Foto: Vesna Črnivec

hitro zastara. »Ničesar se ne da več naučiti enkrat za vselej,« je prepričana Golobova.

V šoli za vseživljenjsko učenje Sova so tudi prepričani, da bo šola ponujala možnosti vključevanja v učno-izobraževalne programe ljudem s hudimi in hujšimi motnjami v telesnem in duševnem razvoju, njihovim staršem in zaposlenim v centru, pozneje pa bo odprla vrata tudi prebivalcem lokalne skupnosti, študentom in prostovoljcem.

V Tednu vseživljenjskega učenja

FORUM ODRASLIH UČENCEV

Ideja za organiziranje Forumu odraslih učencev je tesno povezana s prireditvijo in tudi namenom Tedna vseživljenjskega učenja. S slednjim želijo na Andragoškem centru promovirati vseživljenjsko učenje oziroma učenje v vseh življenjskih obdobjih in to pravzaprav uspešno počnejo že kar deset let. Letos pa bodo Teden ali skrajšano TVU prvič nadgradili in obogatili z organiziranjem omenjenega Forumu.

Evropski memorandum o vseživljenjskem učenju je v ospredje postavil posameznika, ki se uči in takrat naprej se osredotočenost na učečega posameznika pojavlja v mnogih dokumentih Evropske unije in tudi v mnogih projektih. Eden od takšnih projektov je tudi Forum odraslih učencev ali kot ga pri nas raje imenujejo Forum učečih se ljudi. Ideja se je porodila - kje drugje kot - v Veliki Britaniji, kjer so

politikom. V Veliki Britaniji so to dosegli tako, da je en predstavnik Forumu odraslih učencev imel sedež v parlamentu. Forum odraslih učencev oziroma učečih se odraslih je mreža odraslih, ki se želijo učiti in želijo tudi na kakršen koli način vplivati na izobraževalno ponudbo in izobraževalno politiko na področju učenja odraslih. Torej ne gre za neki spletni forum (čeprav bi bil ta nadvse dobra do-

datna oblika povezovanja in mreženja), ampak za občasna srečanja, sodelovanja in diskusije med zainteresiranimi odraslimi. Ta forum pravzaprav predstavlja glas učečih se ljudi v družbi in širi kulturo učenja med odraslimi. Gre za povsem neformalno skupino ljudi, ki se srečuje na pobudo in ob asistenci neke formalne organizacije - pri nas je to Andragoški center Slovenije - deluje pa neodvisno od njega oziroma nje. Kakor pravi mag. **Zvonka Pangerc Pahernik**, nacionalna koordinatorica TVU, Forum lahko ponudi marsikaj, če obstaja konkreten interes.

Fotografija: Maja Korošak

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik

Teden vseživljenjskega učenja bo letos že jubilejen, deseti. Potekal bo od 17. do 23. oktobra in takrat se bodo po vsej Sloveniji zvrstile

številne prireditve, povezane z vseživljenjskim učenjem. Letos bo prvič organiziran tudi Forum učečih se odraslih, na katerem bodo ljudje, ki se sami radi in z veseljem učijo, razpravljali in dajali pobude v zvezi z učenjem odraslih.

že pred trinajstimi leti prvi organizirali Festival učenja, imenovali so ga Teden odraslih učencev. Pred nekaj leti so zbrali vse svoje dotedanje dobitnike priznanj - odrasle učence - in jim s tem ponudili prostor, da so izrazili svoja pričakovanja in stališča, povezana z izobraževanjem in učenjem.

Udeleženci foruma lahko izoblikujejo sporočila tistim, ki izobraževanje ponujajo. Ponavadi je tako, da odrasli izbiramo med ponudbo, ki nam je dana vnaprej. Tisti, ki se želijo izobraževati, pa to ponudbo lahko pomagajo sooblikovati, če seveda imajo takšno možnost. To naj bi takšen forum ponudil. Nekdo bi si na primer želel izobraževalne programe ob nedeljah, nekdo drug pa izobraževanje v paketu z varstvom otroka. Drugo, kar lahko sproži takšen forum, pa so priporočila

Dušica Kunaver, učiteljica, etnologinja in publicistka je bila iz Slovenije povabljen na Mednarodni teden odraslih učencev v Veliki Britaniji

ALI ZNAMO VIDETI LEP SONČNI ZAHOD?

»Moj očka ima debelo bančno knjižnico. Vem pa, da še nikoli ni videl, kako lep je sončni zahod,« je učiteljici Dušici Kunaver zaupala neka deklica. Na športnem dnevu, ko so se vzpenjali v hrib, ji je neki fant rekel: »Tovarišica, ali čutite, kako zemlja diši!« Takšni in podobni pogovori med njo in učenci so ji pomagali do spoznanja, kako veliko se lahko od otrok naučimo. Dokler je bila še mlada učiteljica, se tega ni zavedala in je mislila, da samo ona uči otroke. Ko pa jo je, kot je rekla sama, srečala pamet, je spoznala, da je učenje obojestransko. Pravi, da je razred orkester, učitelj pa dirigent. Če nista uglašena, melodija ne more nastati. Življenje je mozaik, sestavljeno iz tisoč drobnih dogodkov, in ko to doja-

meš, si sposoben prisluhniti otrokom in se od njih tudi učiti.

V otrocih je namreč toliko lepega, neodkrita, ponujamo pa jim le računalniške igrice in toliko umetno ustvarjenega nasilja. Kdo ve, ali bodo otroci to zdržali in ali bodo še lahko ostali, kar so. Stisnilo jo je pri srcu, ko ji je nekoč vnuk prvošolček, dejal: »Veš, babi, mi smo taki čudni tekmeči.« Šola ima usodno vlogo, pravi, in vendar v zadnjem času spodbuja le še tekmovalnost in nesolidarnost. To, kar se dogaja danes, je že prav nevarno. To, da sošolec bolnemu sošolcu zaračuna kopije zapiskov, na primer. Kot družba bi se morali vprašati, kam to pelje.

Ko so jo izbrali za udeleženko Mednarodnega foruma odraslih učencev v Veliki Britaniji, to je bilo prvič lani in drugič

Na prvo srečanje bodo povabili vse dobitnike priznanj za učenje odraslih iz preteklih let, in to posameznike, ki se sami učijo. (Kot verjetno veste, so dobitniki priznanj za učenje odraslih razvrščeni v tri kategorije: posamezniki, ki prejmejo priznanje za lastno učenje, skupine za lastno učenje in pa posamezniki, skupine, organizacije, ki prejmejo priznanje za učenje drugih.) Osnovno in prvo vprašanje, na katerega bodo poskušali odgovoriti, bo vprašanje, kaj pravzaprav je »odrasli učenec« oziroma »učeči se odrasli«. Kakšen človek je to, ali je ta lastnost, odprtost za učenje, prirojena ali je morda privzgojena? Kako jim je uspelo obdržati radovednost in odprtost za učenje vse življenje čziroma jo v nekem življenjskem obdobju spet obuditi? Ko si bodo odgovorili na to vprašanje in postavili definicijo »učečega se odraslega«, bo verjetno lažje stekla diskusija tudi o tem, kaj želijo doseči in na kaj bi želeli vplivati. Forum učečih se odraslih je torej zanimiva zamisel in upajmo, da bo padla na podobno plodna tla, kot je pred desetimi leti ideja o organiziranju Tedna vseživljenjskega učenja. O tem bomo pa tudi mi še poročali.

Maja Korošak

Vabijo prostovoljce

INFOPEKA ZA MLADE

Znotraj zavoda Pekarna magdalenske mreže v Mariboru že od leta 1999 deluje Mladinski informacijsko-svetovalni center INFOPEKA, v okviru katerega izvajajo svojo dejavnost tudi s pomočjo skupine prostovoljcev.

Prostovoljno delo opraviš v dobro drugih in ni plačano z denarjem. Prostovoljec oziroma prostovoljka podari svoje znanje, čas in svoje izkušnje.

Program Infopeke je namenjen vsem mladim med 15. in 29. letom starosti (dijakom, študentom, zaposlenim, brezposelnim), ki so pripravljeni kot prostovoljci sodelovati pri informiranju in svetovanju za mlade. Če se odločiš, da postaneš prostovoljec/ka pri nas, lahko izbiraš med naslednjimi področji.

Skrb za dobro informiranost mladih

Na ta način se lahko naučiš poiskati sebi primerne in prave informacije, hkrati pa znanje prenašaš na vrstnike/ce). Prostovoljci/ke delujejo na dveh področjih:

1. Zbiranje in posredovanje aktualnih in

točnih informacij, zanimivih za mlade (pregledovanje spletnih strani, časopisov in revij, urejanje polic in oglasnih tabel, posredovanje informacij...).

2. Obveščanje o dejavnostih in programih MISC Infopeka (posredovanje informacij o Infopeki, sodelovanje pri izdelavi letakov, zloženek, plakatov, kartic, nalepk ter sloganov, sodelovanje z mediji).

Priprava in izvedba informativnih programov

Kako boljše informirati mlade o ponudbi preživljanja prostega časa, mladinski kulturni sceni, o možnostih reševanja zdravstvenih in socialnih težav ...

Če te torej zanima prostovoljno delo, priidi na informativni sestanek, ki bo v podeljek, 10. oktobra, 2005 ob 11. in 16. uri v prostorih MISC Infopeka, Ob železnici 16 v Mariboru.

Za več informacij so ti na razpolago na tel.: 02 300 68 50 ali 041 481 246, na elektronskem naslovu: infopeka@infopeka.org ali pa na spletni strani www.infopeka.org.

letos, je imela kar malo treme. Kaj bom jaz, stara mama, med njimi, si je mislila. Njeni dvomi so se razblinili v trenutku, ko se je znašla tam. Bilo ji je všeč, kakšnega odnosa med učiteljem in (odraslim) učencem so jih tam učili. Učitelj in učenec sta v tem odnosu sodelavca, partnerja, ves čas v dialogu. Učitelj le ponudi neko misel, ki jo potem skupaj razvijajo. Poudarek celotnega srečanja je

bil na tem, kako širiti znanje med široke množice. Tudi priznanja, ki jih v Veliki Britaniji prav tako podeljujejo za učenje odraslih v svojem Tednu odraslih učencev (Adult Learners Week), so bila namenjena ljudem z ulice: brezposelnim, klošarjem in ljudem, ki se jim je s pomočjo učenja uspelo dvigniti nad slabe razmere, v katerih so živeli. Tudi Dušica Kunaver je prepričana, da človeka lahko potegneš iz težav le z znanjem. Stara kitajska modrost pravi: Ne daj človeku ribe, nauči ga, kako naj jo ulovi.

In kakšnega znanja nam po njenem mnenju najbolj primanjkuje? Najbolj o nas samih, pravi. O tem, kaj so naše korenine. Hudo ji je, ko pozabljamo na vse, kar je izvirno slovenskega. Včasih jo povabijo, da vodi kulturni dan z osnovnošolskimi otroki. Znajo zapeti *My Bonnie is over the Ocean* ... Na planincih pa že ne več. Kako se bomo torej predstavili v združeni Evropi? Kaj bomo pokazali turistom, ki prihajajo k nam? Njena kolegica je vodila srednješolce na tečaje jezika v Anglijo. Imeli so spoznavni večer. Španke so plesale flamenco, Francozi so peli šansone, Slovenci pa niso vedeli, kaj bi. Nekaj časa so se spogledovali, nobene slovenske pesmi niso znali tako dobro,

da bi jo lahko skupaj zapeli, pa so spet zapeli *My Bonnie*. Sramota. Nihče ni vedel, kdo so, od kod prihajajo in kaj so. In nihče tudi ni skrival prezira do njih. Evropa noče biti talilni lonec različnih narodov, tako kot je Amerika. Hoče ohranjati raznovrstnost kultur. Kakšen bo naš prispevek, se sprašuje Dušica Kunaver. In ali se sploh zavedamo tega, da iz tako majhnega naroda, ki ga je po številu manj kot na primer za londonsko predmestje, izhajajo vrhunski znanstveniki, umetniki, športniki? Da imamo vse to.

In imamo tudi svoje korenine in svoje zgodbe. Nekoč so jo organizatorji mednarodnega srečanja makroekonomistov na Bledu naprosili, da jim je zadnji dan, tik pred izletom na Vršič, pripovedovala slovenske ljudske pripovedke. Pa jim je govorila o povodnem možu v Bohinjskem jezeru, o Zlatorogu, o Ajdovski deklici ... Navdušeno so jo poslušali in po napornih zasedanjih in predavanjih se jim je spet povrnila energija in so se jim svetile oči. Ko so jih pripeljali na Vršič, je Ajdovska deklica v skali žarela v soncu. Nihče od njih ne bo nikoli pozabil Slovenije in tega, kar je tam doživel po napornem simpoziju.

Dušica Kunaver

Fotografija: Maja Korošak

REZULTATI ANKETE

PRILOGA

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Do izteka roka (15. septembra 2005) smo prejeli dvainpetdeset anket, ki jih je izpolnilo petdeset bralk, pridružila pa sta se jim tudi dva bralca. Poprečna starost anketiranca je 52,4 leta; najstarejša bralka, ki se je odzvala na našo anketo, je stara 80 let, najmlajša pa 18 let. Več kot polovica anketirancev (57 %) je starih od 41 do 60 let, mlajših je 16 %, starejših pa 27 %. Anketiranci so iz najrazličnejših krajev Slovenije. Večina (63 %) se jih izobražuje, in sicer največ doma – z branjem knjig, priročnikov, gledanjem televizije ali prek interneta; kar nekaj se jih uči v tečajih in delavnicah ali pa se usposablja na delovnem mestu. Štirje se šolajo, enako število se jih uči na potovanjih, sicer pa posebej omenjajo tudi sodelovanje pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje.

Na prvo vprašanje, kaj bralci menijo o prilogi, jih je 44 % odgovorilo, da so jih zgodbe tako navdušile, da se bodo izobraževali tudi sami; četrtina anketirancev bi se želela srečati s predstavljenimi ljudmi, šest pa jih v svojem okolju pozna podobne ljudi in bi jih želeli predlagati za priznanja. Anketiranci so bili navdušeni nad vsemi zgodbami, na vprašanje, katera zgodba jim je bila najbolj všeč, pa se jih je največ (14) opredelilo za zgodbo Pavle Hudorovac – Mati in hči v istem razredu. Veliko zanimanja so poželi tudi prispevki o Komunalnem podjetju Vrhnika, Primožu Bizjanu in mag. Silvu Šinkovcu, sicer pa so bralci na

tem mestu omenjali tudi vse druge dobitnike priznanj.

Po mnenju anketirancev sta najpomembnejši značilnosti ljudi, ki se vse življenje učijo, ambicioznost in odločenost, da kar največ naredijo iz svojega življenja – takih je 79 % odgovorov. Sledita vedoželjnost (69 % odgovorov) in pridnost (63 %); veliko manj pomembne se anketirancem zdijo nadarjenost (12 %) ter borbenost, prodornost (10 %). Omenjajo pa tudi učenje kot beg iz samote, željo po odkrivanju novih doživetij, širitev osebnih obzorij, samozavest, vztrajnost pa tudi trmo.

Vseživljenjsko učenje je po mnenju skoraj vseh anketirancev (94 %) koristno in pomembno za ljudi, ki želijo živeti polno in zadovoljno. Prav nihče ni bil mnenja, da vseživljenjsko učenje ni pomembno. 58 % anketirancev meni, da je koristno za ljudi, ki iščejo zaposlitev ali želijo spremeniti področje dela, 21 % jih navaja, da je vseživljenjsko učenje namenjeno predvsem starejšim, 15 % pa, da je namenjeno ljudem, ki se niso dobro odrezali v šoli. Po drugi plati jih 13 % meni, da je koristno in pomembno predvsem za tiste, ki imajo višjo izobrazbo in dobro zaposlitev. Anketiranci so kot največjo oviro na poti lastnega izobraževanja navedli denar (62 %), sledijo oddaljenost (44 %), delovne obveznosti (33 %), pomanjkanje informacij (29 %) ter čas in starost (po 25 %). Za strah pred učitelji in ocenjevanjem so se opredelili le trije anketiranci.

Na vprašanje, katera znanja bi anketiranci želeli pridobiti, jih je 71 % odgovorilo, da tista, ki zadevajo zdravo življenje in osebnostno rast; 60% bi se jih želelo učiti tujih jezikov, 38 % bi potrebovalo uporabna znanja, sledijo pa računalniška znanja in raba interneta ter sposobnost izražanja in nastopanja (po 29 %). Organizacijske spretnosti bi si želelo pridobiti pet anketirancev.

Informacije o izobraževalnih možnostih bi anketiranci iskali predvsem v medijih (56 %), na promocijskih izobraževalnih prireditvah, med katerimi je tudi Teden vseživljenjskega učenja (54 %), pri izvajalcih izobraževanja (46 %), v ustanovah, ki se ukvarjajo s svetovanjem (40 %), tretjina pa bi pobrskala po spletnih straneh. Le 19 % bi iskalo informacije pri prijateljih in znancih, le dva pa bi se o tem poznimala v službi.

Anketiranci so prav potrebo po boljši obveščenosti poudarili v odgovoru na vprašanje, ali bi nam želeli še kaj sporočiti. Opozorili so tudi na to, da so tudi starejši vedoželjni in da si želijo več njim prilagojenih oblik izobraževanja in učenja; podobno velja za podeželsko prebivalstvo. Nekateri so izrazili svoje veselje nad življenjem in učenjem, mnogi pa pozdravljajo vsebinske priloge in nas spodbujajo, naj prilogo in naše delovanje nadaljujemo. Vsem, ki so se prijazno odzvali na anketo, se iskreno zahvaljujemo, saj nam je sleherni odziv na naša prizadevanja pomemben in nas usmerja v naših prizadevanjih za krepitev kulture vseživljenjskega učenja.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik
Andragoški center Slovenije